

Ringsaker
kommune

Del II Kontraktsgrunnlaget

Totalentreprise utvidelse av Moelv barnehage

Innhold

A.	GENERELL DEL	5
A.1	Innledning	5
A.2	Kort om kontraktsarbeidets omfang	5
A.3	Organisasjon og entreprisemodell	6
A.3.1	Byggherrens organisering av prosjektet:	6
A.3.2	Entrepriseform	6
A.3.3	Totalentreprenørens organisasjon	6
A.3.4	Roller i totalentreprisegrunnlaget	7
A.3.5	Tiltransport av Rambøll Norge AS – prosjekterende	7
A.4	Dokumentliste	7
B.	KONTRAKTSBESTEMMELSER	7
B.1	Alminnelige kontraktsbestemmelser	7
B.2	Spesielle kontraktsbestemmelser	7
B.2.1	Punkt 4.1 Generelt om møter	7
B.2.2	Punkt 4.2 Byggherremøter	8
B.2.3	Punkt 7.3 Byggherrens sikkerhetsstillelse	8
B.2.4	Punkt 10.3 Kontraktsmedhjelpere som er angitt i kontrakten	8
B.2.5	Punkt 16.1 Prosjektering	8
B.2.6	Punkt 18.3 Byggeplassledelse	8
B.2.7	Punkt 24.2 Avtalt	9
B.2.8	Punkt 31 og 32 Endringsbehandling	9
B.2.9	Punkt 35.1 Forsikring	9
B.2.10	Punkt 38.2 Prøvedrift	9
B.2.11	Punkt 42.3 Utbedring	9
B.2.12	Tilleggsbestemmelse:	10
B.2.13	Tilleggsbestemmelser: Seriøsitetsbestemmelser	10
B.2.13.1	Bruk av underleverandører	10
B.2.13.2	Krav om betaling av lønn og annen godtgjørelse via bank mv.	10
B.2.13.3	Krav til lønns- og arbeidsvilkår	11
B.2.13.4	Krav til obligatorisk tjenestepensjon	12
B.2.13.5	Krav til HMS-kort	13
B.2.13.6	Krav til informasjons- og språkferdigheter	13
B.2.13.7	Læringer	14
B.2.13.8	Krav om faglærte håndverkere	14
B.2.13.9	Rapporteringsplikt til Oppdrags- og arbeidsforholdsregisteret (OAR)	15
B.2.13.10	Internkontroll. Sikkerhet, helse og arbeidsmiljø (SHA)	15
B.2.13.11	Revisjon	16
B.2.14	Tilleggsbestemmelser: Konfidensialitet, bildetaking og personvern	16
B.2.14.1	Generelt	16
B.2.14.2	Bildetaking og filming	16
B.2.14.3	Særskilt om personvern – barnehage i drift	16
B.2.14.4	Eksterne besøk	17

B.2.14.5	Videreføringsplikt	17
B.2.14.6	Sanksjoner ved brudd	17
C.	TEKNISKE KRAV	18
C.1	Tekniske rammebetingelser	18
C.1.1	Ytre miljø	18
C.1.1.1	Avfall og miljø	18
C.1.2	Miljøoppfølgingsplan	18
C.1.2.1	Opplasting og transport til og fra byggeplass	19
C.1.2.2	Støy	19
C.1.2.3	Støv	19
C.1.2.4	Renhold og avfallshåndtering av offentlige veier	19
C.1.2.5	Olje og drivstoff	19
C.1.2.6	Naboforhold	19
C.1.3	Andre rammebetingelser	20
C.1.3.1	Generelt	20
C.1.3.2	Energiberegninger	20
C.1.3.3	Brannsikkerhet	20
C.1.3.4	Rent tørt bygg	21
C.1.3.5	Rigg og drift	21
C.1.3.6	Inngjerdet anleggsområde	21
C.2	Tekniske beskrivelser	21
C.3	Tegninger og modeller	21
C.4	Tekniske referansedokumenter	21
D.	KRAV TIL BYGGEPROSESSEN	22
D.1	Administrative rutiner	22
D.1.1	Kommunikasjon i prosjektet	22
D.1.2	Møter	22
D.1.3	Rapportering	23
D.1.4	Funksjonskontroll, testing og idriftsettelse	24
D.1.5	Opplæring	24
D.1.6	Prøvedrift	24
D.2	Kvalitetssikring	24
D.2.1	Kvalitetsplan	24
D.2.2	Kontroll og kontrollplaner	24
D.2.3	Avviksbehandling	25
D.3	Sikkerhet, helse og arbeidsmiljø (SHA)	25
D.3.1	SHA/HMS	25
D.3.2	Generelt	25
D.3.3	Sikkerhetsutstyr	25
D.3.4	Adgangskontroll og kontroll med personer på byggeplassen	25
D.3.5	Særskilt risiko	26
D.3.6	SHA-plan	26
D.4	Øvrige krav til byggeprosessen	26
D.4.1	Fakturering	26
D.4.2	Planlegging	27
D.4.3	Befaringer, ferdigbefaring, overtakelse og garantibefaringer	27

D.4.4	Sluttdokumentasjon	28
D.4.4.1	Merking	28
D.4.4.2	FDV	28
D.4.5	Offentlig omtale av prosjektet	28
E.	FRISTER OG DAGMULKTER	29
E.1	Frister	29
E.2	Dagmulkter	29
E.3	Framdriftsplanlegging	29
F.	VEDERLAGET	29
F.1	Prissammenstilling	29
F.2	Påslag for side- og underentrepriser	29
F.3	Opsjoner	29
G.	OPPDRAKSGIVERS YTELSE	30
H.	VEDLEGG	30

A. Generell del

A.1 Innledning

For Ringsaker kommune skal det leveres en totalentreprise for utvidelse av Moelv barnehage med to nye avdelinger, nytt ansattareal samt nytt uteområde med ombygging i eksisterende bygg.

Tilhørende opsjoner:

- 01.01 Opsjon - Solcelleanlegg
- 02.01 Opsjon – Utskifting av eksisterende fasadekledning
- 03.01 Opsjon – Utskifting av eksisterende taktekking til stålplatetak
- 04.01 Opsjon – Drenering
- 05.01 Opsjon – Bytte av eksisterende fordeling 433.01

Det vises til «Del II bilag 1.4 - Opsjoner» for mer informasjon ved opsjoner.

Opsjonenes varighet skal være to år fra tilbudsfristen.

A.2 Kort om kontraktsarbeidets omfang

Moelv barnehage består i dag av 5 avdelinger fordelt på tre bygg: Nermovegen 1, «paviljongen», med to avdelinger, Nermovegen 3, «snekkerlinja», med to avdelinger, og Nermovegen 5, «G-bygget», med én avdeling. En del av Nermovegen 5 disponeres av Moelv skole. De ulike bygg og avdelinger i barnehagen fremgår av oversiktsplan vist under. Barnehagen står på gnr./bnr. 378/456.

Moelv barnehage ble i 2022 etablert midlertidig i Nermovegen 1 og 3. En etablerte den midlertidige barnehagen ved å bygge om et tidligere snekkerverksted ved Ringsaker videregående skole og sette opp et modulbygg. Barnehagen ble vedtatt videreført som permanent barnehage i 2023 og en har siden jobbet med å gjøre barnehagen permanent. Denne totalentreprisen er siste steg i å gi barnehagen permanent byggetillatelse og innbefatter tiltak som er knyttet til Nermovegen 3, 1 og omkringliggende utendørsarealer.

Totalentreprisen omfatter følgende hovedtiltak:

- oppgradering av eksisterende bygg i Nermovegen 3, «snekkerlinja», slik at arealene kan søkes permanent godkjent for barnehagedrift

- etablering av nytt tilbygg til Nermovegen 3 i to etasjer med to nye barnehageavdelinger og tilhørende ansattarealer. Avdelingene skal dimensjoneres for 24 store barn. Dette tilsvarer arealkravet til 18 små barn.
- etablering av ny vognoppbevaring for paviljongbygget i Nermovegen 1
- oppgradering av uteområdet i tilknytning til Nermovegen 1 og 3 til tilfredsstillende nivå, slik at det kan godkjennes for permanent barnehagebruk. Deler av uteområdet til Nermovegen 5 vil også bli oppgradert.

Ringsaker kommune har i forkant av denne konkurransen gjennomført forberedende arbeider og revet lagerdelen av Nermovegen 3 ned til betongplata, for å gjøre plass til nytt tilbygg i to etasjer for to nye avdelinger. Dette er gjort med hensyn til barnehagen for å kunne utføre rivearbeidene i sommerferien når barnehagen er stengt. Ringsaker kommune har også etablert et adskilt midlertidig lekeareal for barnehagen som går inn mot skolen.

Barnehagen skal være i full drift i byggeperioden og barnehagedriften må hensyntas under utførelse. Det er viktig at barnehagen sikres på en forsvarlig måte under byggeperiode siden det er tilstøtende avdelinger mot byggeplass.

Det skal leveres tilbud på serviceavtaler på tekniske anlegg og skjøtselsavtale på utomhusanlegg.

A.3 Organisasjon og entreprisemodell

A.3.1 Byggherrens organisering av prosjektet:

- Byggherre: Ringsaker Kommune
- Byggherrens representant: Ringsaker kommune, Petter Granum
- Prosjektleder (PL): Ringsaker kommune, Andreas Skaalbones
- KU: Avklares senere
- Ev. Byggherres rådgivere/Byggherreombud: Avklares senere

A.3.2 Entrepriseform

Kontrakten skal gjennomføres som en totalentreprise hvor en totalentreprenør er ansvarlig for all prosjektering og utførelse av alle fag i henhold til dette konkurransegrunnlaget og bestemmelsene i NS 8407. Totalentreprenøren skal overta risikoen for løsninger og annen prosjektering som er utarbeidet av byggherren før kontraktsinngåelse iht. NS8407 pkt. 24.2. Risikoovergang. Prosjekterende skal tiltransporteres.

A.3.3 Totalentreprenørens organisasjon

Totalentreprenørens organisasjonsplan med nøkkelfunksjoner og hvem som innehar disse, skal fremkomme før inngåelse av kontrakt.

Totalentreprenøren skal stille med prosjekteringsgruppeleder og RITB / systemintegrator/ITB-koordinator iht. NS 3935. Det vises til «Del II bilag 1.1 - Kravspesifikasjon med funksjonsbeskrivelse» for mer informasjon om bl.a. RITB.

Organisasjonsplanen skal vise forbindelse mellom totalentreprenørens prosjektorganisasjon og de øvrige ledd i dennes virksomhet.

A.3.4 Roller i totalentreprisegrunnlaget

Det vises til side 2 i «Del II bilag 1.1 - Kravspesifikasjon med funksjonsbeskrivelse».

A.3.5 Tiltransport av Rambøll Norge AS – prosjekterende

Kontrakt	NS 8401 Alminnelige kontraktsbestemmelser om rådgiveroppdrag honoraret er avtalt som fast pris.
Ytelse	Detaljprosjektering for gjennomføringsfasen. Se avtale som tiltransporteres for mer informasjon.
Firma	Rambøll Norge AS
Vederlagsmodell	Fast pris
Kontraktsvilkår	NS 8401
Avtalte frister	Fremdrift avhenger av tidspunkt for kontrahering av totalentreprenør og innhold i kontrakt mellom byggherre og totalentreprenør.
Forsikring	Inkludert i NS 8401 mellom Byggherre og Rambøll Norge AS. Vil gjøres kjent i kontraktsmøte.
Status på leveranser	Ikke påbegynt.
Spesielle forhold	Rambøll Norge AS har bistått i forprosjektet.

Det vises til «Del II Bilag 1.3 - Tilbud tiltransport»

A.4 Dokumentliste

Det vises til «Del II Bilag 0 Dokumentliste».

B. Kontraktsbestemmelser

B.1 Alminnelige kontraktsbestemmelser

Som alminnelige kontraktsbestemmelser gjelder NS 8407:2011 Totalentreprise.

B.2 Spesielle kontraktsbestemmelser

Punktnummereringen viser til punktene i NS 8407.

B.2.1 Punkt 4.1 Generelt om møter

Tilføyelse:

Om ikke annet er avtalt skal møter mellom byggherre og entreprenør avholdes fysisk på byggeplass eller annet egnet sted.

Byggherren skal ha innkalling til alle prosjekterings- og underentreprenørmøter (herunder byggemøter, fremdriftsmøter mv.), og ha anledning til å delta på disse møtene. Totalentreprenøren skal føre referat fra møtene. Alle referatene skal legges opp i prosjekthotellet.

Prosjekteringsmøter skal avholdes hver andre uke både i prosjekteringsfasen og i

utførelsesfasen inntil alle prosjekteringsmessige forhold er avklart.

B.2.2 Punkt 4.2 Byggherremøter

Tilføyelse:

Byggherren påtar seg ansvaret for å føre referat fra byggherremøter.

B.2.3 Punkt 7.3 Byggherrens sikkerhetsstillelse

Byggherren (Ringsaker kommune) er egengarantist for oppfyllelse av sine kontraktsforpliktelser og stiller ikke annen garanti.

B.2.4 Punkt 10.3 Kontraktsmedhjelpere som er angitt i kontrakten

Tilføyelse:

Byggherrens nektelse av å godkjenne totalentreprenørens valg av underentreprenør etter denne bestemmelse gir ikke totalentreprenøren rett til godtgjørelse for de merkostnader dette måtte påføre han.

Byggherren skal ha rett til å tre inn i totalentreprenørens kontrakt med kontraktsmedhjelpere dersom totalentreprenøren vesentlig misligholder sin kontrakt med Byggherren og/eller sin kontrakt med kontraktsmedhjelpere, stanser sine betalinger, går konkurs eller blir beviselig insolvent.

Totalentreprenøren plikter å innta klausul i kontrakt med kontraktsmedhjelpere som sikrer Byggherren en slik rett.

B.2.5 Punkt 16.1 Prosjektering

Prosjekteringsansvaret i den videre prosjekteringen tillegges totalentreprenøren fullt og helt, dvs. at totalentreprenøren selv må utføre og stå ansvarlig for all nødvendig detaljprosjektering med hensyn til arbeidstegninger, skjemategninger, detaljtegninger mv. for bygningsmessige arbeider, tekniske anlegg og dokumentasjon.

Nye og reviderte tegningsutgaver skal uoppfordret legges opp i prosjekthotellet i god tid før utførelse.

B.2.6 Punkt 18.3 Byggeplassledelse

Tillegg:

Totalentreprenøren kan ikke uten Byggherrens skriftlige samtykke skifte ut sin prosjektleder, anleggsleder, prosjekteringsleder eller personer som ble evaluert i forbindelse med kvalifisering av leverandørene eller tildeling av kontrakten eller avtalt som erstatning for slik person. Byggherren kan bare nekte samtykke dersom han har saklig grunn. Byggherren skal svare innen rimelig tid etter han har mottatt forespørsel om samtykke. Ved bytte av personell krever Byggherren kostnadsfri overlapping.

Dersom slikt personell, uten skriftlig samtykke skiftes ut, på tross av at Byggherren har saklig grunn til å nekte, betales en dagmulkt på NOK 10 000 per dag. Dette gjelder ikke dersom forholdet rettes innen en rimelig frist fastsatt av Byggherren. Dagmulkt påløper uansett ikke der Byggherren har unnlatt å påberope seg kontraktsbrudd uten ugrunnet opphold etter at

han ble kjent med personskiftet.

Samlet dagmulftsansvar etter denne bestemmelse er begrenset til 10 % av kontraktssummen, maksimalt NOK 300 000. Mulkten skal betales i tillegg til eventuell dagmulkt for forsinkelse.

B.2.7 Punkt 24.2 Avtalt

Tilføyelse

Totalentreprenøren skal overta risikoen for løsninger og annen prosjektering som er utarbeidet av Byggherren.

Frist for risikoovergang avtales innen kontraktsinngåelse.

B.2.8 Punkt 31 og 32 Endringsbehandling

Tilføyelse

For å sikre korrekt behandling av endringer i prosjektet vil det kun være meldinger kommunisert via prosjekthotellet som vil bli ansett som offisielle.

Det skilles mellom endringsanmodning, endringsvarsel og endringsordre.

En endringsanmodning sendes inn dersom en av partene ønsker en annen utførelse enn den beskrevne/prosjekterte. En slik anmodning faller ikke inn under reglene i NS 8407, men er snarere et ønske om endring for å sikre gjennomførbarhet, spare kostnader el. Den mottakende part plikter i samarbeidets ånd å svare på anmodningen innen rimelig tid, men det stilles ikke formelle krav eller knyttes sanksjoner til manglende svar.

Endringsanmodninger skal være et middel for å søke å bedre prosjektet både teknisk og økonomisk for alle parter. En avslått endringsanmodning medfører som regel at totalentreprenøren plikter å utføre arbeidene slik de er beskrevet/prosjektert.

Totalentreprenøren mister ikke retten til å sende endringsvarsel selv om endringsanmodning er fremmet. En godtatt endringsanmodning skal følges opp med en endringsordre fra Byggherren.

Et endringsvarsel fremsettes av totalentreprenøren som følge av forhold som oppfattes som en endring i forhold til kontrakt og skal følgelig sendes inn og behandles etter relevante regler i kontraktsbestemmelser. Krav om fristforlengelse og/eller forseringskompensasjon etc. følger samme prosedyre som endringsvarsel.

En endringsordre kan fremsettes av Byggherren som følge av hans ønske om endret design eller utførelse i forhold til tidligere forutsetninger. Videre kan endringsordre anvendes for å bekrefte godtagelse av endringsanmodning eller endringsvarsel.

B.2.9 Punkt 35.1 Forsikring

Byggherren er selvassurandør og tegner ikke forsikring etter NS 8407 pkt. 35.1.

B.2.10 Punkt 38.2 Prøvedrift

Prøvedrift settes til 12 måneder etter nytt og eksisterende bygg er ferdigstilt. Prøvedriften skal gjennomføres i henhold til kontraktsgrunnlaget.

B.2.11 Punkt 42.3 Utbedring

Suppleres med følgende nytt siste ledd:

Utbedring av mangler skal utføres etter avtale med og i full forståelse med bruker. Dersom

hensynet til bruker gjør det nødvendig, skal utbedringen gjøres tidsmessig når dette gir minst ulempe for brukere. Entreprenøren skal selv besørg og bekoste eventuelt nødvendig vakthold.

B.2.12 Tilleggsbestemmelse:

Dersom det er divergens mellom hvilken revisjon av standarder som henvises til er det alltid siste versjon som er gjeldende

B.2.13 Tilleggsbestemmelser: Seriøsitetsbestemmelser

Følgende bestemmelser kommer i tillegg til de alminnelige kontraktsbestemmelsene i NS 8407:2011.

B.2.13.1 Bruk av underleverandører

Totalentreprenør kan ikke ha flere enn to ledd underentreprenører i kjeden under seg, jf. anskaffelsesforskriften § 19-3.

Ved vesentlig mislighold kan Byggherren stanse eller heve kontrakten dersom forholdet ikke blir rettet innen en rimelig frist gitt ved skriftlig varsel, med varsel om stansing eller heving om så ikke skjer.

Totalentreprenørens bruk av enkeltpersonforetak skal begrunnes skriftlig. Bruk av bemanningsselskap skal varsles Byggherren og er underlagt arbeidsmiljøloven, herunder kravet om likebehandling i § 14-12a. Byggherren kan bare nekte bruk der han har saklig grunn.

Ved inngåelse av kontrakter om underentreprise som overstiger en verdi på kr 500 000 ekskl. mva. skal Totalentreprenøren innhente skatteattest, jf. forskrift om offentlige anskaffelser. Fra underentreprenører med forretningsadresse i andre EØS-land enn Norge, skal det innhentes tilsvarende attest. Totalentreprenøren skal på forespørsel fra Byggherren fremlegge skatteattesten. Dersom attesten ikke fremlegges eller viser restanser som ikke er ubetydelige, kan Byggherren kreve at underentreprenøren skiftes ut uten omkostninger om forholdet ikke rettes innen en rimelig frist gitt ved skriftlig varsel, med varsel om krav om utskifting om så ikke skjer.

B.2.13.2 Krav om betaling av lønn og annen godtgjørelse via bank mv.

Lønn og annen godtgjørelse til egne ansatte, ansatte hos underleverandører og innleide som direkte medvirker til å oppfylle kontrakten, skal utbetales til konto i bank eller foretak med rett til å drive betalingsformidling.

Alle avtaler Totalentreprenør inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

Kravet skal dokumenteres ved blant annet kopi av bankutskrift fra Totalentreprenøren som viser at lønn og annen godtgjørelse er utbetalt til arbeidstakerens konto. Dokumentasjonen skal være på personnivå og det skal fremgå hvem den gjelder.

Ved brudd på dokumentasjonsplikten har Byggherre rett til å ilegge en dagbot som ikke skal være mindre enn kr 1500 per dag.

Ved brudd på kravet skal Totalentreprenøren rette forholdet innen en rimelig frist fastsatt av Byggherre.

Byggherre har rett til å holde tilbake et beløp tilsvarende ca. to ganger det beløpet som er utbetalt kontant i strid med kontraktens bestemmelser. Tilbakeholdsretten opphører så snart retting etter foregående ledd er dokumentert.

Vesentlig mislighold av kravet om betaling av lønn og annen godtgjørelse via bank mv., herunder dokumentasjonsplikten, kan påberopes av Byggherre som grunnlag for heving, selv om Totalentreprenøren retter forholdene. Dersom bruddet har skjedd i underleverandørleddet (herunder bemanningsselskaper), kan Byggherre kreve at Totalentreprenøren skifter ut underleverandører. Dette skal skje uten omkostninger for Byggherre.

B.2.13.3 Krav til lønns- og arbeidsvilkår

Totalentreprenøren er ansvarlig for at egne ansatte, ansatte hos underleverandører (herunder innleide) som direkte medvirker til å oppfylle kontrakten, har lønns- og arbeidsvilkår i henhold til:

- Forskrift om allmenngjort tariffavtale.
- Forskrift om lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter av 8. februar 2008 der denne kommer til anvendelse. På områder som ikke er dekket av forskrift om allmenngjort tariffavtale, skal lønns- og arbeidsvilkårene være i henhold til landsomfattende tariffavtale for den aktuelle bransje. Med lønns- og arbeidsvilkår menes bestemmelser om minste arbeidstid, lønn, herunder overtidstillegg, skift- og turnustillegg og ulempetillegg, og dekning av utgifter til reise, kost og losji, i den grad slike bestemmelser følger av tariffavtalen.

Alle avtaler Totalentreprenøren inngår som innebærer utførelse av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende forpliktelser.

Totalentreprenøren er forpliktet til å fylle ut egenrapporteringsskjema som skal sendes til Byggherre innen én måned etter kontrakten er signert, med mindre annet er avtalt. Egenrapportering kan kreves flere ganger i løpet av kontraktsperioden etter skriftlig forespørsel fra Byggherre.

Byggherre og eventuell ekstern kontrollør som mottar opplysningene, har taushetsplikt om opplysningene. Taushetsplikten gjelder ikke overfor Arbeidstilsynet, Petroleumstilsynet, eller overfor ansatte eller interne eller eksterne rådgivere som er nødvendige for å få språklig, økonomisk, juridisk eller annen faglig bistand. Taushetsplikten gjelder også for rådgiverne.

Totalentreprenøren plikter på skriftlig forespørsel med en rimelig frist å dokumentere lønns- og arbeidsvilkårene for egne arbeidstakere, arbeidstakere hos eventuelle underleverandører (herunder innleide) som direkte medvirker til å oppfylle kontrakten. Opplysningene skal dokumenteres ved blant annet kopi av arbeidsavtale, lønnsslipp, timelister og arbeidsgiverens bankutskrift. Dokumentasjonen skal være på personnivå og det skal fremgå hvem den gjelder.

Dokumentasjonen kan inkludere komplett liste med navn på egne og eventuelle underleverandørers ansatte som direkte medvirker til å oppfylle kontrakten, oversikt over allmenngjorte og/eller landsomfattende tariffavtaler som legges til grunn for den aktuelle

bransjen og innsyn i leverandørens avtalte lønns- og arbeidsvilkår med eventuelle underleverandører.

Ved brudd på dokumentasjonsplikten har Byggherre rett til å ilegge en dagbot som ikke skal være mindre enn kr 1500 per dag.

Hvis Totalentreprenøren eller underleverandør får pålegg av Arbeidstilsynet som gjelder lønns- og arbeidsvilkår mv. på denne kontrakten, skal Totalentreprenøren uten ugrunnet opphold informere Byggherre ved kopi av pålegget. Hvis Totalentreprenøren eller underleverandøren ikke utbedrer forholdene i pålegget innen Arbeidstilsynets frister, vil dette bli ansett som mislighold av kontrakten.

Ved brudd på kravene til lønns- og arbeidsvilkår mv. skal Totalentreprenøren rette forholdet. Der bruddet har skjedd hos en underleverandør (herunder bemanningsselskaper) er rettingsplikten begrenset til krav som er fremmet skriftlig innen tre måneder etter lønnens forfallsdato, både for krav som følger av allmenngjort tariffavtale og landsomfattende tariffavtale. De vilkår og begrensninger som følger av lov om allmenngjøring av tariffavtaler mv. av 4. juni 1993 § 13 skal gjelde i begge disse tilfellene.

Byggherre har rett til å holde tilbake et beløp tilsvarende ca. to ganger innsparingen for leverandøren. Tilbakeholdsretten opphører så snart retting etter foregående ledd er dokumentert.

Vesentlig mislighold av kravene til lønns- og arbeidsvilkår, herunder dokumentasjonsplikten, hos leverandøren kan påberopes av Byggherre som grunnlag for heving, selv om Totalentreprenøren retter forholdene. Dersom bruddet har skjedd i underleverandørleddet (herunder bemanningsselskaper), kan Byggherre kreve at Totalentreprenøren skifter ut underleverandører. Dette skal skje uten omkostninger for Byggherre.

B.2.13.4 Krav til obligatorisk tjenestepensjon

Totalentreprenøren er ansvarlig for at egne ansatte, ansatte hos underleverandører (herunder innleide) som direkte medvirker til å oppfylle kontrakten, har obligatorisk tjenestepensjon (OTP) i samsvar med lov om obligatorisk tjenestepensjon.

Alle avtaler Totalentreprenøren inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

Totalentreprenøren plikter på skriftlig forespørsel med en rimelig frist å dokumentere at alle arbeidere som medvirker til å oppfylle kontrakten og som faller inn under en obligatorisk tjenestepensjonsordning, er innmeldt i en slik ordning. Dokumentasjonen kan inkludere kopi av signert avtale med pensjonsinnretning som viser at Totalentreprenøren og/eller underleverandøren har inngått gyldig avtale om OTP-ordning samt dokumentasjon, for eksempel i form av faktura mv., som viser at arbeidstakere som direkte medvirker til å oppfylle kontrakten er innmeldt i OTP-ordningen.

Ved brudd på dokumentasjonsplikten har Byggherre rett til å ilegge en dagbot som ikke skal være mindre enn kr 1500 per dag.

Ved brudd på kravet til obligatorisk tjenestepensjon skal Totalentreprenøren rette forholdet.

Byggherre har rett til å holde tilbake et beløp tilsvarende ca. to ganger innsparingen for

Totalentreprenøren. Tilbakeholdsretten opphører så snart retting etter foregående ledd er dokumentert.

Vesentlig mislighold av kravet til obligatorisk tjenstepensjon, herunder dokumentasjonsplikten, kan påberopes av Byggherre som grunnlag for heving, selv om Totalentreprenøren retter forholdene. Dersom bruddet har skjedd i underleverandørleddet (herunder bemanningsselskaper), kan Byggherre kreve at Totalentreprenøren skifter ut underleverandører. Dette skal skje uten omkostninger for Byggherre.

B.2.13.5 Krav til HMS-kort

Alle arbeidstakere som direkte medvirker til å oppfylle kontrakten skal lett synlig bære et gyldig HMS-kort utstedt av Arbeidstilsynet. Søknadsskjema o.l. aksepteres ikke som HMS-kort.

Alle avtaler Totalentreprenøren inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

Arbeidstakere som ikke har gyldig HMS-kort vil bli bortvist fra bygge- og anleggsplassen. Alle avtaler Totalentreprenøren inngår for utføring av arbeid på bygge- og anleggsplassen under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

B.2.13.6 Krav til informasjons- og språkferdigheter

Totalentreprenøren skal sørge for at arbeidstakere og innleide arbeidstakere på bygge- eller anleggsplassen kan kommunisere på en slik måte at kommunikasjonen ikke utgjør noen sikkerhetsrisiko.

Totalentreprenøren skal særlig sørge for at minst én blant de utførende arbeidstakerne og innleide arbeidstakerne på ethvert arbeidslag på bygge- eller anleggsplassen skal, når det er nødvendig for å ivareta sikkerhetshensyn, kunne forstå og gjøre seg forstått på et språk de andre på arbeidslaget forstår og kan gjøre seg forstått på.

Totalentreprenøren skal videre sørge for at skriftlig dokumentasjon som benyttes i eller er relevant for arbeidet den enkelte skal utføre – herunder planer og rutiner for sikkerhet, helse og arbeidsmiljø, sikkerhetsopplæring, verneprotokoller, sikkerhetsinstrukser, sikkerhetsdatablader og bruksanvisninger for verktøy og arbeidsutstyr – foreligger slik at arbeidstakeren forstår informasjonen godt, jf. byggherreforskriften § 19 tredje ledd.

Alle avtaler Totalentreprenøren inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

Ved brudd på ovennevnte plikter har Byggherre rett til å stanse arbeidene for Totalentreprenørens regning og risiko i den utstrekning Byggherre anser det nødvendig. Totalentreprenørens forsinkelse som følge av stansing gir Byggherre rett på eventuell dagmulkt etter kontraktens bestemmelser om forsinket levering.

Totalentreprenøren skal videre sørge for at arbeidstakere og innleide arbeidstakere har tilstrekkelige ferdigheter til å kunne formidle sikkerhetsrelevant informasjon til byggherren, koordinator og andre med ansvar for sikkerhet, helse og arbeidsmiljø på bygge- eller anleggsplassen, jf. anskaffelsesloven § 5f og byggherreforskriften §§ 19 tredje ledd og 19a. Totalentreprenøren er ansvarlig for at kravene etterleves nedover i leverandørkjeden, og skal på forespørsel dokumentere dette overfor byggherren.

B.2.13.7 Læringer

Det er et krav at Totalentreprenøren er tilknyttet en lærlingordning, at minst ti prosent av arbeidet utføres av læringer og at minst en person av de som deltar i arbeidet med å oppfylle kontrakten skal være en lærling, jf. anskaffelsesloven § 5h.

Kravet gjelder per utdanningsprogram for utførende fag på kontrakten (de fag som omfattes av for bygg- og anleggsteknikk og elektro og datateknologi). Kravet kan oppfylles av leverandøren og en eller flere av hans underleverandører.

Kravet kan oppfylles av Totalentreprenøren og en eller flere av hans underleverandører.

Utenlandske Totalentreprenører kan oppfylle kravet ved å benytte lærling fra en lærlingordning i opprinnelseslandet. Dersom opprinnelseslandet ikke har en lærlingordning, kan kravet oppfylles ved å benytte praksiselev fra en opplæringsordning i opprinnelseslandet.

Totalentreprenøren skal ved oppstart, og på anmodning under gjennomføringen av kontraktsarbeidet, dokumentere at kravene vil bli oppfylt. Ved kontraktsavslutning skal det fremlegges oversikt over antall lærlingetimer. Timelister skal fremlegges på anmodning. I den grad manglende oppfyllelse av kravet til lærlingedeltakelse på kontrakten skyldes forhold som omfattes av unntaket i anskaffelsesloven § 5h femte ledd, skal kravet helt eller delvis anses oppfylt.

Byggherren kan holde tilbake inntil 5 promille av kontraktssummen dersom ovennevnte krav misligholdes, eller det er grunn til å tro at slikt mislighold vil inntreffe, og forholdet ikke blir rettet innen en rimelig frist gitt ved skriftlig varsel. Dersom kravet ikke er oppfylt ved overtakelsen avkortes vederlaget med inntil 5 promille av kontraktssummen.

Ved vesentlig mislighold av ovennevnte plikter, eller dersom det er grunn til å tro at slikt mislighold vil inntreffe, kan Byggherren stanse eller heve kontrakten dersom forholdet ikke blir rettet innen en rimelig frist gitt ved skriftlig varsel, med varsel om stansing eller heving om så ikke skjer.

B.2.13.8 Krav om faglærte håndverkere

Ved utførelsen av kontraktsarbeidet skal minimum 50 % av arbeidede timer innenfor bygg- og anleggsfagene (de fag som omfattes av utdanningsprogrammet for bygg- og anleggsteknikk og elektro og datateknologi) samlet utføres av personer med fagbrev, svennebrev eller dokumentert fagopplæring i henhold til nasjonal fagopplæringslovgivning eller utenlandsk fagutdanning der dette finnes. Det skal være fagarbeidere i alle ovennevnte fag. Kravet kan også oppfylles ved at arbeidede timer er utført av personer som er under systematisk opplæring og er oppmeldt etter kravene i Praksiskandidatordningen, jf. opplæringslova § 3-5, eller etter tilsvarende ordning i annet EU/EØS-land. I enkeltpersonforetak uten ansatte gjelder ovenstående krav for eier.

Totalentreprenøren skal etter kontraktsinngåelsen dokumentere hvordan kravet vil bli oppfylt, samt jevnlig oversende bemanningsplaner og rapporter som viser oppfylleelsesgraden.

Byggherren kan stanse arbeidet dersom det er grunn til å tro at mislighold vil inntreffe, og forholdet ikke blir rettet innen en rimelig frist gitt ved skriftlig varsel, med varsel om stansing om så ikke skjer.

B.2.13.9 Rapporteringsplikt til Oppdrags- og arbeidsforholdsregisteret (OAR)

Kontrakt gitt til utenlandsk Totalentreprenør eller underleverandør, og alle arbeidstakere på slik kontrakt, skal rapporteres til Oppdrags- og arbeidsforholdsregisteret (OAR) i henhold til lov om skatteforvaltning § 7-6.

Totalentreprenøren er ansvarlig for at slik rapportering skjer nedover i kontraktskjeden. Totalentreprenøren skal på forespørsel dokumentere at rapporteringsplikten er oppfylt ved kopi av innmeldingsskjema eller kvittering fra Altinn.

Eventuelt ansvar for overtredelsesgebyr eller tvangsmulkt ilagt Byggherren som følge av at Totalentreprenøren ikke har overholdt sine forpliktelser etter dette punktet er Totalentreprenørens ansvar og skal betales av ham.

Alle avtaler Totalentreprenøren inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten med underleverandører som omfattes av lov om skatteforvaltning § 7-6, skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

B.2.13.10 Internkontroll. Sikkerhet, helse og arbeidsmiljø (SHA)

Totalentreprenøren skal følge den til enhver tid gjeldende arbeidsmiljølov med tilhørende forskrifter, Byggherrens SHA-plan og Byggherrens eller koordinators anvisninger.

Totalentreprenøren plikter å ha et internkontrollsystem iht. forskrift om systematisk helse- miljø og sikkerhetsarbeid i virksomheter. Relevante deler av Byggherrens SHA-plan skal innarbeides i, og følges opp gjennom, leverandørens internkontroll. Innarbeidingen skal skje slik at SHA-planens bestemmelser kan identifiseres.

Med mindre annet er avtalt, skal all kommunikasjon mellom nøkkelpersoner i prosjektet foregå på norsk. For å unngå at det skjer ulykker fordi ikke alle forstår informasjonen som blir gitt, gjelder følgende:

Alle på byggeplassen skal forstå SHA-plan, sikkerhetsopplæring, HMS-rutiner, verneprotokoller, sikkerhetsinstrukser, SJA, sikkerhetsdatablader, bruksanvisning for verktøy og arbeidsutstyr, varselskilter mv. Materialet skal foreligge på det språk vedkommende arbeidstaker bruker som morsmål, såfremt arbeidstakeren ikke forstår informasjonen fullt ut på norsk eller engelsk.

Ved brudd på ovennevnte plikter har Byggherren rett til å stanse arbeidene i den utstrekning Byggherren anser det nødvendig.

Ved vesentlig mislighold av ovennevnte plikter kan Byggherren heve kontrakten dersom forholdet ikke blir rettet innen en rimelig frist gitt ved skriftlig varsel, med varsel om heving om så ikke skjer. Der slikt mislighold består i stadige brudd på pliktene, kan Byggherren heve selv om Totalentreprenøren retter forholdene. Byggherren kan på samme måte kreve at Totalentreprenøren skifter ut underleverandører. Dette skal skje uten omkostninger for Byggherren.

Alle avtaler Totalentreprenøren inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten på bygge- og anleggsplassen skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

B.2.13.11 Revisjon

Byggherren, eller ekstern revisor engasjert av Byggherren, kan gjennomføre revisjon hos Totalentreprenøren og eventuelle underleverandører i perioden fra kontraktsinngåelse til slutfaktura er betalt for å undersøke om kontraktens krav blir oppfylt. Denne adgangen omfatter også kontrakter og dokumentasjon i underliggende ledd.

Alle avtaler Totalentreprenøren inngår for utføring av arbeid under denne kontrakten skal inneholde tilsvarende bestemmelser.

B.2.14 Tilleggsbestemmelser: Konfidensialitet, bildetaking og personvern

B.2.14.1 Generelt

Informasjon som partene blir kjent med i forbindelse med gjennomføringen av kontrakten skal behandles konfidensielt og ikke gjøres tilgjengelig for utenforstående uten skriftlig samtykke fra byggherren. Konfidensialitetsplikten gjelder fra kontraktsinngåelse og i minimum tre år etter overtakelse av hele prosjektet.

Konfidensialitetsplikten er ikke mer omfattende enn det som følger av forvaltningsloven og offentleglova, og begrenser ikke totalentreprenørens lovbestemte rapporteringsplikter overfor offentlige myndigheter.

B.2.14.2 Bildetaking og filming

Fotografering og filming på byggeplassen og dens nærområder er tillatt i følgende tilfeller uten særskilt forhåndsgodkjenning:

- intern dokumentasjon av fremdrift, avvik, kvalitetskontroll og SHA-forhold
- registrering av avvik og mangler i prosjekthotellet (Dalux)
- dokumentasjon som er påkrevd etter kontrakten

All annen fotografering og filming – herunder bilder og film til bruk i markedsføring, referanseprosjekter, sosiale medier, nettsider, pressehenvendelser, konferansepresentasjoner eller annen ekstern kommunikasjon – krever skriftlig forhåndsgodkjenning fra byggherren v/prosjektleder.

Forespørsel om godkjenning skal sendes via prosjekthotellet. Byggherren skal svare innen fem (5) virkedager.

Godkjent materiale kan kun brukes til det formål godkjenningen gjelder for, og innenfor den tidsperiode og de kanaler byggherren har godkjent.

B.2.14.3 Særskilt om personvern – barnehage i drift

Byggeplassen grenser direkte til en barnehage i full drift. Det vil kunne være barn, ansatte og foresatte synlig på og i nærheten av byggeplassen.

Fotografering og filming som kan identifisere barn eller voksne på barnehageområdet er ikke tillatt uten dokumentert samtykke fra barnehagens styrer, i tillegg til samtykke fra barnehagens leder/kommunen som behandlingsansvarlig, jf. personopplysningsloven og GDPR artikkel 6 og 9.

Bilder og film som utilsiktet har fanget opp personer på barnehageområdet skal ikke lagres, deles eller publiseres, og skal slettes så snart dette oppdages.

B.2.14.4 Eksterne besøk

Eksterne besøkende på byggeplassen i regi av totalentreprenøren – herunder kunder, samarbeidspartnere, journalister og medier – skal forhåndsvarsles skriftlig til byggherren v/prosjektleder med minimum tre (3) virkedagers varsel. Det er ikke tillatt å avholde slikt besøk uten byggherrens skriftlige godkjenning. Godkjenning kan nektes dersom det er saklig grunn.

B.2.14.5 Videreføringsplikt

Totalentreprenøren plikter å innta tilsvarende forpliktelser i alle kontrakter med underentreprenører og samarbeidspartnere som utfører arbeid under denne kontrakten. Totalentreprenøren er ansvarlig for at forpliktelsene etterleveres i hele leverandørkjeden, og skal på forespørsel dokumentere dette overfor byggherren.

B.2.14.6 Sanksjoner ved brudd

Ved brudd på bestemmelsene i dette punkt gjelder følgende:

- Uautorisert publisert materiale skal fjernes umiddelbart etter skriftlig påkrav fra byggherren.
- Ved brudd på forbudet mot ekstern bildebruk, uautoriserte besøk eller publisering uten godkjenning ilegges en konvensjonalbot på kr 25 000 per tilfelle. Boten forfaller til betaling 30 dager etter skriftlig påkrav.
- Ved brudd som innebærer publisering av bilder som kan identifisere barn eller andre enkeltpersoner på barnehageområdet, anses dette som vesentlig mislighold. Byggherren kan i slike tilfeller kreve umiddelbar utbedring, ilegge konvensjonalbot og – ved gjentakelse – påberope mislighold som hevingsgrunnlag etter NS 8407.

Konvensjonalboten er ikke til hinder for at byggherren krever erstatning for dokumentert tap utover boten.

C. Tekniske krav

C.1 Tekniske rammebetingelser

C.1.1 Ytre miljø

C.1.1.1 Avfall og miljø

Byggherren legger vekt på at prosjektet skal gjennomføres på en miljømessig forsvarlig måte. Det vises til kapittel om klimagass og miljøkrav under konseptbeskrivelsen i Kravspesifikasjoner.

All håndtering og avhending av avfall skal være i henhold til gjeldende lover og forskrifter fra offentlige myndigheter, og kun godkjente fyllplasser eller gjenvinningssentraler skal benyttes. Totalentreprenøren skal utarbeide og implementere avfallsplan for prosjektet som oppfyller Byggherrens krav om minimum 90 % kildesorteringsgrad. Det gis en bot på kr 20 000,- ekskl. mva. pr. prosentpoeng avvik under kravet. Dette vil bli trukket fra sluttoppgjøret.

Avfallsplanen skal inneholde alt avfall som planlegges produsert i området – type, mengde og behandlingsmåte. Avfallsplanen skal sendes inn til offentlig myndighet for godkjenning, samt kopi til Byggherren.

Totalentreprenør skal etablere avfallsstasjon tilrettelagt for kildesortering.

Totalentreprenør skal ha et system for merking av avfallscontainere i prosjektet.

Det skal ikke brukes tremateriale med tropisk tømmer i selve anlegget eller i materialer som brukes i byggetiden.

Det skal benyttes materialer som er godkjent av Arbeidstilsynet og Miljødirektoratet. Alle retningslinjer vedrørende lagring, bruk og håndtering skal følges. Det skal velges materialer som medfører lav miljøbelastning gjennom hele livsløpet og med lokal tilvirkning så langt som mulig på konkurransemessige vilkår. Det vises til klimakrav med tanke på klimagassutslipp beskrevet i kravspesifikasjonen.

Jf. « Del II Bilag 2.13 - M-RAP-001 - 1350063449-012 Klima- og miljøkrav Moelv Barnehage » skal produktene angitt ikke inneholde stoffene som skal unngås. Det skal kun benyttes materialer som er godkjent av Arbeidstilsynet og Miljødirektoratet.

C.1.2 Miljøoppfølgingsplan

Basert på prosjektets miljømål er det utarbeidet en miljøoppfølgingsplan (MOP).

Det skal gjennomføres en ombygging av eksisterende Moelv barnehage. Et areal på 200 m2 rives i sin helhet og det bygges et nytt tilbygg.

I det nye tilbygget ivaretas alle relevante krav i TEK17 gjennom prosjektets utforming. Dette omfatter blant annet krav til energi og miljø, universell utforming, brannteknisk prosjektering, samt tiltak for å sikre tilfredsstillende lydisolering og akustiske forhold. Det nye tilbygget skal tilfredsstille energikravene i gjeldende TEK. Ombyggingen av eksisterende bygning («Snekkerlinjen») oppgraderes til TEK17 i den grad dette er mulig innenfor rammene av rehabilitering. Det vil bli søkt om dispensasjon fra utvalgte krav i TEK17 kapittel 14 om energitiltak, samt enkelte akustiske krav, dagslyskrav og krav til himlingshøyder i utvalgte rom. En full modernisering av eksisterende konstruksjon for å oppfylle samtlige energikrav vil medføre uforholdsmessig store kostnader og være

vanskelig å kombinere med hensynet til bevaring og praktisk gjennomføring av rehabiliteringen.

MOP skal oppdateres jevnlig i prosjektperioden, minimum hver måned eller ved endringer i prosjektet som påvirker miljømål eller tiltak. MOP skal være et fast punkt på agendaen for alle byggemøter, med redegjørelse for hvordan miljø påvirkes av endringer etter forrige møte.

Det vises til «Del II Bilag 2.18 - Moelv barnehage Miljøoppfølgingsplan (MOP)»

C.1.2.1 Opplasting og transport til og fra byggeplass

Totalentreprenøren er ansvarlig for sikkerheten ved opplasting og internt transport, og skal etablere nødvendige sikringstiltak i form av skilting, varsling og avsperring for å unngå uhell. Rygging av motoriserte kjøretøy i nærheten av området skal ikke foregå uten hjelpemann.

C.1.2.2 Støy

Totalentreprenøren er ansvarlig for å etterkomme alle offentlige krav til støyreduksjon og arbeidstid.

For krav og retningslinjer vedrørende støy, henvises til Klima- og miljøverndepartementets "Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging, T-1442/2021", spesielt kapittel 6 som omhandler begrensning av støy fra bygge- og anleggsvirksomhet.

Alle kostnader for å imøtekomme ovennevnte krav skal være inkludert i Totalentreprenørens tilbud.

C.1.2.3 Støv

Totalentreprenøren er ansvarlig for påføring av støvbindende middel på veier og plasser i tørrværsperioder. Det skal alltid benyttes støvavskillere eller vannspyling for oppsamling av støv fra bormaskiner.

Ved graving i tørre perioder forutsettes det at totalentreprenøren gjør tilsvarende tiltak i byggegropa.

C.1.2.4 Renhold og avfallshåndtering av offentlige veier

Totalentreprenøren er ansvarlig å hindre tilsmussing av offentlig veinett. Børsting og spyling av veier etc. må påregnes.

C.1.2.5 Olje og drivstoff

Ved oppbevaring, fylling og bruk av olje og drivstoff skal det gjennomføres tiltak for å begrense risiko for utslipp, søl og lekkasjer. Ved drivstofflager/tank skal det etableres et oppsamlingssystem som har tilstrekkelig kapasitet til å samle opp enhver utilsiktet eller ukontrollert lekkasje. For øvrig vises det til gjeldende lover og forskrifter.

Det skal påses at maskiner og utstyr ikke lekker olje. Maskiner som ikke tilfredsstiller byggherrens krav, vil umiddelbart bli vist bort fra området.

C.1.2.6 Naboforhold

I perioder der det forekommer høyt nivå med støv, vibrasjoner eller støy skal relevante naboer varsles.

Støyende virksomhet i forbindelse med arbeidene er ikke forenlig med tiliggende barnehage i

drift. Byggeplassens nærhet til barnehagen forutsetter at støy fra byggeplassen må begrenses. Det er derfor ytterst viktig at totalentreprenøren koordinerer sine arbeider mot føringer gitt av prosjektledelsen. Hovedbedrift iht. arbeidsmiljøloven er ansvarlig for samordning av verne- og miljøarbeidet på byggeplassen. Totalentreprenøren skal varsle 5 dager i forkant av at spesielt støyende arbeider skal utføres.

C.1.3 Andre rammebetingelser

C.1.3.1 Generelt

Søknad om rammetillatelse er utarbeidet av ansvarlig søker parallelt med denne utlysning. Rammetillatelse og Arbeidstilsynets samtykke forventes å foreligge ved kontrahering av totalentreprenør. Det forutsettes at eksisterende barnehage kan opprettholdes i full drift inkludert opprettholdelse av alle tekniske funksjoner under hele byggetiden. Eventuelle nedetider for tekniske anlegg i tilknytning til arbeidene skal godkjennes av Byggherre.

Ansaret som ansvarlig søker overtas av totalentreprenør etter at rammetillatelsen foreligger. Totalentreprenøren er ansvarlig for alle nødvendige anmeldelser og søknader til offentlige myndigheter, og at prosjektet blir godkjent av de samme myndigheter. Avgifter og gebyrer til det offentlige, bekostes av Byggherre.

Totalentreprenør bekoster saksbehandlingsgebyr i forbindelse med kabel- og rørpåvisning før gravearbeidene. Tilbudsmaterialet er ikke fullstendig med hensyn til beskrivelse og tegninger. Nødvendige tegninger, beregninger og beskrivelser utover det utleverte tilbudsmaterialet er totalentreprenørens ansvar og kostnad å utarbeide.

Arbeider som må utføres forut for og/eller som er nødvendige som for forberedelser for eller komplettering av de beskrevne/tegnede arbeider og leveranser, er totalentreprenørens ansvar å identifisere, utføre og bekoste. Det påhviler således totalentreprenøren en generell plikt til å identifisere og utføre alle aktiviteter som er nødvendig for å gjennomføre arbeidet og levere komplett ferdig bygg.

Angitte materialvalg i overflater skal følges. Løsningene for de tekniske anlegg forutsettes som angitt i dokumentene, men funksjonskrav går foran tekniske løsninger.

Totalentreprenøren står selv ansvarlig for å utarbeide egne beregninger og tegninger i henhold til plan og bygningsloven samt overholde alle offentlige krav til elektro, VVS og andre installasjoner.

For eventuelle arbeider der det ikke foreligger Norsk Standard, men hvor det foreligger anerkjente normer eller forskrifter mht. materialer eller arbeidets utførelse, skal disse følges.

C.1.3.2 Energiberegninger

Bygget skal tilfredsstillere energiramme og minstekrav etter gjeldende tekniske forskrifter. Dette skal dokumenteres med dertil egnet, og godkjent programvare for energiberegninger, at energikravene tilfredsstilles. Dette skal dokumenteres av totalentreprenør før byggestart.

C.1.3.3 Brannsikkerhet

Brannstrategirapporten for prosjektet skal følges, jf. «Del II Bilag 2.7 - F-RAP-001 (04) Brannkonsept_1350063449-005.pdf» og «Del II Bilag 2.8 F-RAP-001 (05) Brannkonsept_1350063449-005.pdf».

C.1.3.4 Rent tørt bygg

Bygget skal produseres etter RENT BYGG - metoden slik dette er beskrevet i RENT BYGG – håndboken fra RIF/NVEF. RENT BYGG - håndboken vil bli brukt som tolkningsgrunnlag ved fastsettelse av kvalitetsnivået og arbeidsomfanget i entreprisen.

Ved overlevering skal bygget holde renholdskvalitet definert i RENT BYGG - Håndboken. Renholdskvaliteten måles ved hjelp av et måleapparat og beskrevet prosedyre.

Totalentreprenøren skal dokumentere at kontraktfestet renholdskvalitet er levert.

Det skal beskrives og avholdes informasjonsmøter for alle håndverkere, hvor rent tørt bygg, avfallsrutiner, innemiljø, sikkerhet, helse og arbeidsmiljø (SHA), Internkontroll, naboforhold og andre spesielle forhold for byggeplassen skal være tema.

C.1.3.5 Rigg og drift

Entreprenøren skal medta komplett rigg og drift for egne og underentreprenørers behov.

Riggområdet må tilpasses slik at normal drift av barnehagen og tilstøtende skole kan opprettholdes. Riggområde avgrenses til avsatt plass på vedlagte riggplan.

Det vises til «Del II Bilag 1.2 Rigg og drift».

C.1.3.6 Inngjerdet anleggsområde

Totalentreprenøren er ansvarlig for inngjerding med kryphindring av hele anleggsområdet.

C.2 Tekniske beskrivelser

Det vises til «Del II Bilag 1.1 Kravspesifikasjon med funksjonsbeskrivelse»

Det vises til «Del II bilag 0 Dokumentliste».

C.3 Tegninger og modeller

Tegninger er vedlagt som:

Det vises til «Del II Bilag 2.10 F-TEG 001 (05) - 13550063449-005 Moelv Barnehage plan 1.pdf» og «Del II Bilag 2.10 F-TEG 002 (05) - 13550063449-005 Moelv Barnehage plan 2.pdf»

Vedlagte sammenstilte modell (IFC) er kun til visuell orientering og må ikke benyttes for å ta ut arealer og mengder. Vedlagte tegninger gjelder foran modell, da modell ikke er komplett.

Typiske rom er definert i egne romskjema.

Det vises til «Del II bilag 0 Dokumentliste».

C.4 Tekniske referansedokumenter

Det vises til «Del II bilag 0 Dokumentliste».

D. Krav til byggeprosessen

D.1 Administrative rutiner

D.1.1 Kommunikasjon i prosjektet

All korrespondanse, herunder muntlig og skriftlig, skal være på norsk. All dokumentasjon som overleveres til Byggherre skal være på norsk.

All korrespondanse, herunder e-postkorrespondanse, skal merkes med overskriften: Moelv barnehage – [Hva saken gjelder].

Når dokumenter sendes til Byggherren, skal disse sendes som følgende:

Møtereferat: lastes opp i prosjekthotellet

EHF-faktura med bilag: Original til oppgitt adresse i ELMA-registeret.

Dokument iht. kontrakt: lastes opp i prosjekthotellet

Byggherren stiller med komplett prosjekthotell, Dalux, med løsninger for dokumentlagring, kvalitetsoppfølging, SHA, FDVU-innsamling og BIM. Totalentreprenøren skal benytte dette for verktøyet ved utførelsen av prosjektet i alle faser. Byggherre er i innføringsfasen og totalentreprenøren må ta høyde for at all korrespondanse vil kunne bli gjennomført i prosjekthotellet. Byggherren bekoster abonnement for dette i hele bygge- og prøvedriftsperioden. Totalentreprenøren må utnevne en administrator som administrerer bruken. I tillegg skal totalentreprenør stå for alle kostnader for administrasjon, kopiering og distribusjon av arbeidstegninger og nødvendig arbeidsunderlag for sine ansatte og underentreprenører. Byggherren dekker ikke dette.

Alle varsler skal gjøres i prosjekthotellet med overskrift "Krav om endringsordre" med fortløpende nummerering.

D.1.2 Møter

Byggherren skal ha innkalling til alle prosjekterings- og underentreprenørmøter (herunder byggemøter, fremdriftsmøter mv.), og ha anledning til å delta på disse møtene.

Totalentreprenøren skal føre referat fra møtene og laste disse opp i prosjekthotellet.

Prosjekteringsmøter skal avholdes hver andre uke både i prosjekteringsfasen og i utførelsesfasen inntil alle prosjekteringsmessige forhold er avklart.

Følgende møter avholdes til fastlagte møtetidspunkter og med obligatorisk fremmøte:

- Byggemøter
- Byggherremøter
- Prosjekteringsmøter
- ITB-møter
- Fremdriftsmøter
- Brukermøter
- Fagmøter/særmøter
- SHA/HMS-møter
- Prøvedriftsmøter

Ved behov avholdes andre typer møter. Det er i tillegg mulig å slå sammen flere typer møter.

Før kontraktsinngåelse skal det i samarbeid med byggherren etableres en møteplan, med

definerte møter for det aktuelle prosjektet, og skal inneholde både deltakere, ansvarlig og hyppighet

Det skal foreligge konklusjon før et punkt tas ut av referatet. Alle punkter/saker skal føres opp med ansvarlig, og det skal oppgis tidsfrist.

Møtereferater lastes opp i prosjekthotellet uten ubegrunnet opphold, og senest 5 virkedager etter avholdt møte. Møtereferatene anses som godkjent såfremt kommentarer ikke har fremkommet uten ubegrunnet opphold.

Byggherren innkaller til oppstartsmøte for entreprisen. Totalentreprenøren plikter å delta med sine prosjekterende.

Byggemøter skal avholdes regelmessig på byggeplass, hver 14. dag, med deltagere fra Byggherre og totalentreprenør. Endringsordre etc. gitt i møtet er ikke offisielt før det er behandlet gjennom etablerte prosedyrer for endringshåndtering.

Prøvedriftsmøter skal avholdes som egne møter, månedlig, i hele prøvedriftsperioden (12 md). Totalentreprenøren plikter å delta med sine underentreprenører.

Utover møter som beskrevet over, må totalentreprenøren påregne og innkalkulere andre møter som prosjekteringsmøter, møter med offentlige etater, felles SHA-møter, koordineringsmøter etc.

Totalentreprenøren er ansvarlig for gjennomføring av øvrige møter som er nødvendige for å oppfylle kontrakten, herunder særmøter, fremdriftsmøter, driftsmøter, vernerunder etc. Totalentreprenøren innkaller disse møter, leder og refererer. Møtereferatene distribueres til alle møtedeltakerne samt prosjektleder/byggeleder via prosjekthotellet. For byggherremøter er det Byggherren som er referent

D.1.3 Rapportering

Totalentreprenøren skal utarbeide månedlige statusrapporter som skal være prosjektlederen/byggelederen i hende senest den 15. i påfølgende måneden.

Orientering om følgende forhold skal medtas i månedsrapporten:

- SHA og ytre miljø – hendelser og tiltak
- Status økonomi, herunder fakturert beløp
- Endringer i prosjektet, oversikt over varsler, nye og godkjente fremlegges
- Redegjøre for KS / HMS arbeidet. Redegjøre for avvik og hvordan disse er behandlet.
- Bemanning på byggeplassen i foregående og påfølgende periode
- Avfallsrapportering med status i forhold til avfallsplanen.
- Fremdriftsstatus for de ulike kapitlene (rigg, bygn., VVS, elkraft etc.)
- Redegjøre for eventuelle problemområder
- Status for byggherreavklaringer
- Utførte aktiviteter siste måned
- Planlagte aktiviteter neste måned
- Andre forhold som er av interesse for Byggherren

Totalentreprenøren skal før første månedsrapportering oversende utkast til rapport til

prosjektleder for godkjenning.

D.1.4 Funksjonskontroll, testing og idriftsettelse

Totalentreprenøren er ansvarlig for at alle tekniske anlegg fungerer som beskrevet i funksjonsbeskrivelsen. For å sikre dette har Totalentreprenøren ansvaret for at det blir utført tester og for at det blir gjennomført en prøvedriftsperiode i samarbeid med sine underentreprenører. Det henvises til funksjonsbeskrivelsen for mer informasjon. Byggherren forbeholder seg muligheten til å utsette både overtakelse og oppstart av prøvedrift dersom beskrivelser og krav i funksjonsbeskrivelsen ikke er oppfylt.

D.1.5 Opplæring

Det vises til kapittel 4 i funksjonsbeskrivelsen.

D.1.6 Prøvedrift

Det vises til kapittel 4 i funksjonsbeskrivelsen.

D.2 Kvalitetssikring

D.2.1 Kvalitetsplan

Totalentreprenøren skal utarbeide en kvalitetsplan for kontraktarbeidet. Denne skal baseres på totalentreprenørens overordnede kvalitetssystem.

Kvalitetsplanen skal dekke alle systematiske tiltak som er nødvendige for å sikre at kontraktens krav til rett kvalitet til rett tid med sikker utførelse tilfredsstilles. Planen skal blant annet omfatte rutiner for planlegging, utførelse, faglig kontroll, dokumentasjon, avvikshåndtering og avviksrapportering.

Kvalitetsplanen skal holdes oppdatert gjennom hele byggeperioden, og til enhver tid være elektronisk tilgjengelig for Byggherren. Generelt gjelder at prosedyrer skal være utarbeidet og innarbeidet hos totalentreprenøren før oppstart av arbeidet prosedyren gjelder for.

Totalentreprenøren skal sørge for at alle kontraktsmedhjelpere følger kontraktens kvalitetsplan.

D.2.2 Kontroll og kontrollplaner

Totalentreprenøren skal føre kontroll med sine arbeidere for å sikre rett kvalitet på kontraktarbeidene. Totalentreprenøren skal utarbeide kontrollplaner og sørge for nødvendig oppfølging av disse.

Byggherren skal til enhver tid ha anledning til å føre uavhengig kontroll samt å være til stede ved totalentreprenørens utførelse/kontroll. Byggherren skal identifisere arbeider han i utgangspunktet ønsker å kontrollere. Totalentreprenøren plikter å varsle Byggherren senest 48 timer forut for utførelse/kontroll av slike arbeider.

Byggherren kan kreve fremlagt relevant dokumentasjon for å kunne bedømme arbeidet og fremdriften, inklusive prosedyrer for og resultater av inspeksjoner og/eller tester som er utført av totalentreprenøren.

D.2.3 Avviksbehandling

All avviksbehandling skal gjennomføres i Byggherres prosjekthotell.

Totalentreprenøren skal behandle alle avvik fra krav i lover, forskrifter og andre vedtak fra offentlige myndigheter og i kontrakten slik at skadevirkningene av avviket begrenses mest mulig og at tiltak blir gjennomført for å rette opp avviket og for å hindre at lignende avvik oppstår igjen.

Hvis et avvik krever egen rapport i henhold til totalentreprenørens eget kvalitetssystem, skal Byggherren ha kopi av rapporten.

Dersom Byggherren avdekker avvik ved totalentreprenørens arbeider, skal dette varsles og behandles gjennom totalentreprenørens avviksbehandlingssystem.

Dersom avvik har kostnads- eller fremdriftsmessige konsekvenser som totalentreprenøren hevder å ha rett til kompensasjon for, skal det sendes endringsvarsel.

D.3 Sikkerhet, helse og arbeidsmiljø (SHA)

D.3.1 SHA/HMS

Totalentreprenøren skal drive sin virksomhet på en slik måte at den ikke volder skade eller unødvendig ulempe for omliggende miljø og naboer. Han plikter å overholde de lover og reguleringer som til et hvert tidspunkt regulerer dette grensesnittet. Totalentreprenør er ansvarlig hovedbedrift.

D.3.2 Generelt

Byggherren har som målsetning at prosjektet skal gjennomføres uten skade på person eller miljø. Det skal spesielt sørges for at sikkerhet, helse og arbeidsmiljø til ansatte og besøkende til byggeplassen er tilfredsstillende ivaretatt gjennom hele byggeperioden.

Hovedbedrift iht. arbeidsmiljøloven er ansvarlig for samordning av verne- og miljøarbeidet på byggeplassen. Totalentreprenør ilegges ansvaret som Hovedbedrift. Totalentreprenøren skal varsle 5 dager i forkant av at spesielt støyende arbeider skal utføres.

Totalentreprenøren og dennes underentreprenører skal drive systematisk helse-, miljø og sikkerhetsarbeid, jfr. Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften).

Hovedbedrift utarbeider egen HMS-plan for prosjektet og ivaretar det som er påpekt i SHA-planen. SHA-plan for utførelsesfasen vil ta utgangspunkt i SHA-planen og risikovurdering fra prosjekteringsfasen. Totalentreprenør har ansvaret for å inkludere underentreprenører og ansatte i HMS-arbeidet og belyse risikomoment til SHA-koordinator i utførelsesfasen.

D.3.3 Sikkerhetsutstyr

Totalentreprenøren skal sørge for at alle som beveger seg innenfor anlegget har det nødvendige verneutstyr (Hjelm, vernesko, synlighetstøy etc.).

D.3.4 Adgangskontroll og kontroll med personer på byggeplassen

Totalentreprenøren skal etablere et digitalt system for adgangskontroll og kontroll med hvem som til enhver tid befinner seg inne på byggeplassen. Adgang gis kun til personer som har

gyldig HMS-kort. Besøkende på anlegget har kun adgang i følge med autorisert personell.

Byggherre skal gis tilgang til adgangskontrollens logger ved behov.

D.3.5 Særskilt risiko

Det skal settes ekstra søkelys sikkerheten ved utførelsen av oppdraget. Byggherren vil gjennom hele prosjektet og utbygging ha et sterkt fokus på sikkerhets-, helse-og arbeidsmiljø i henhold til Byggherreforskriften. Hovedverneombud og AMU er informert om løsningsforslag.

Det kreves derfor et ekstra stort fokus på SHA for tredjepart rundt byggeplassen. Da spesielt for barn, ansatte, foreldre og andre besøkende. Totalentreprenøren skal vurdere dette opp mot alle sine arbeidere og det skal gjennomføres nødvendige risikovurderinger hvor Byggherren deltar. Alle usikkerheter og risikoer skal identifiseres og tiltak skal iverksettes.

D.3.6 SHA-plan

Det vises til «Del II bilag 1.5 Byggherrens SHA- plan»

D.4 Øvrige krav til byggeprosessen

D.4.1 Fakturering

Alle fakturaer skal sendes elektronisk i EHF-format.

Fakturaene stiles til: Ringsaker kommune, Fakturamottak, Postboks 13, 2380 Brumunddal

Merket: Prosjektnr 60636 Moelv barnehage.
Ressurs nr. oppgis ved kontraktinngåelse.

Alle fakturaer skal merkes med type faktura iht. punktene under. Fakturaene skal være spesifisert slik at de kan kontrolleres mot kontrakt, tilbud og tilleggsbestillinger/rekvisisjoner.

Avdragsfaktura skal betales iht. omforent betalingsplan, som skal utarbeides og godkjennes av begge parter senest fire (4) uker etter kontraktsinngåelse og samkjøres med totalentreprenørens fremdriftsplan etter NS 8407 pkt. 21.2. Fakturaene nummereres fortløpende A1, A2 osv. Av fakturaen skal komme frem:

- Opparbeidet beløp tidligere
- Opparbeidet beløp denne periode
- Sum opparbeidet beløp
- Innestående beløp i henhold til kontrakt
- Merverdiavgift
- Sum til utbetaling

Som vedlegg til faktura skal det legges ved dokumentasjon på at gitt milepel for fakturering er nådd, eventuelt mengdespesifikasjon med tekst i henhold til utført mengde hittil, utført verdi hittil, utført mengde denne periode og utført verdi denne periode.

Avregning av endringsarbeider skal spesifiseres på egne fakturaer som nummereres fortløpende E1, E2 osv. Ved fakturering av endringsarbeider skal det alltid vises til aktuell endringsordre fra Byggherren, og det er en forutsetning for attestasjon av fakturaen at

slik endringsordre foreligger. Det skal sendes egen faktura for hver endringsordre og godkjent endringsordre skal vedlegges. Indeksreguleringer skal spesifiseres på egne fakturaer og oversendes månedlig så snart aktuell indeks er offentlig. Indeksreguleringer gjennomføres etter NS 8407 pkt. 26.2 med SSB Byggekostnadsindeks – Boligblokk, i alt (SSB tabell 08651) som reguleringsindeks. Startindeksmåned er tilbudsfristen **[DATO settes inn ved kontraktsinngåelse]**. Indeksreguleringer spesifiseres på egne fakturaer og oversendes månedlig så snart aktuell indeks er offentlig.

Sammen med slutfaktura sendes slutterklæring som bekrefter at alle krav ifm. prosjektet er tatt med, eller spesifisert oversikt over det som gjenstår. Oppsettet skal være som følger:

Prosjektnavn – Entreprise – Sluttnota

Kontraktssum	kr	(A)
+ Tillegg iht. vedlegg	kr	(B)
Sum fakturerbart arbeid	kr	(A+B=C)
- Tidligere fakturert iht. vedlegg	kr	(D)
Gjenstår å fakturere	kr	(C-D=E)
+ Merverdiavgift 25 %	kr	(0,25*E)

Til utbetaling inklusive merverdiavgift kr_____

D.4.2 Planlegging

Totalentreprenøren skal umiddelbart etter kontraktsinngåelse utarbeide og løpende ajourføre en samlet fremdriftsplan som er tilstrekkelig detaljert til at det til enhver tid er mulig å kontrollere reell fremdrift mot avtalt ferdigstillelse. Fremdriftsplanen skal vise nødvendige avhengigheter mellom de enkelte aktiviteter, samt ressurser og kritisk linje. Planen fremstilles i minimum 2 nivåer, der man kan aggregere fra detaljert til overordnet nivå. Planen skal være tilstrekkelig detaljert til at de andre aktørene i prosjektet kan koordinere sine planer mot den. Alle endringer av planen skal godkjennes av Byggherren.

Byggherren og totalentreprenøren skal i fellesskap, og innenfor rammen av det oppsatte fremdriftsprogram, utarbeide et detaljert leveringsprogram for Byggherrens leveranser og annen medvirkning. Totalentreprenøren skal utarbeide byggherrebeslutningsplan som skal godkjennes av Byggherren. Totalentreprenøren har plikt til å varsle Byggherren i god tid, minimum 14 dager, dersom han mangler beslutninger som kan påvirke fremdriften.

Fremdriftsplanen skal i detalj, vise avsatt «slutfase» i prosjektet, med kritiske milepæler, prosesser og aktiviteter iht. NS 6450 «Idriftsetting og prøvedrift av tekniske bygningsinstallasjoner». Fremdriftsplanen skal i tillegg bygge på metodikken systematisk ferdigstillelse.

Planene skal holdes løpende oppdatert. Hovedrevisjon foretas ved behov eller minimum en gang i kvartalet.

D.4.3 Befaringer, ferdigbefaring, overtakelse og garantibefaringer

Byggherres prosjekthotell vil bli benyttet til registrering og oppfølging av avvik, feil og mangler.

Det skal gjennomføres kontrollbefaringer underveis under utførelsen. Byggherre,

prosjektleder/byggeleder og utførende fag skal delta. Byggherrens prosjektleder refererer. Befaringene skal innarbeides i totalentreprenørens fremdriftsplan.

Det gjennomføres ferdigbefaringer før igangsetting av prøvedriftsperiode. Totalentreprenøren innkaller til ferdigbefaring senest 2 uker før befaring skal finne sted. Varigheten på ferdigbefaringen skal godkjennes av Byggherre. Byggherrensprosjektleder refererer. Forberedende ferdigbefaring kan gjennomføres når kontraktsarbeidene i hovedsak er ferdigstilt og minimum 2 uker før ferdigbefaringen som utgjør overgangen til prøvedriftsperioden.

Det skal være 12 måneder prøvedrift for tekniske anlegg. Prøvedrift starter når begge bygg er bygningsmessig overtatt og avvik, feil og mangler er utbedret. Det vil bli avholdt prøvedriftsmøte en gang i måneden. Totalentreprenøren med sine underentreprenører skal medta deltagelse i dette. Totalentreprenøren innkaller og refererer. Totalentreprenøren er ansvarlig for drift av det tekniske anlegget i tilbygget mens eksisterende bygg oppgraderes.

Etter utløpet av prøvedriftsperioden skal totalentreprenøren i rimelig tid (minimum 2 uker) innkalle til overtakelsesforretning. Byggherrens prosjektleder fører protokoll fra overtakelsesforretningen.

Det skal gjennomføres garantibefaringer etter 1, 3 og 5 år. Totalentreprenøren med sine underentreprenører skal medta deltagelse og arbeider med oppfølging rundt dette. Byggherrens prosjektleder innkaller og refererer.

D.4.4 Sluttdokumentasjon

D.4.4.1 Merking

All merking skal være i henhold til «del II bilag 1.1. funksjonsbeskrivelsen».

D.4.4.2 FDV

De vises til «Del II bilag 1.1 - Kravspesifikasjon med funksjonsbeskrivelse»

D.4.5 Offentlig omtale av prosjektet

All informasjon om prosjektet, inkludert offentlig omtale, uttalelser til media, markedsføring, bildetaking og filming, er regulert i punkt B.2.14. Totalentreprenøren skal videre sørge for at naboer varsles ved arbeider som berører omgivelsene, og gi innspill om aktiviteter, støy og fremkommelighet til byggherrens prosjektleder i forkant av slike arbeider.

E. Frister og dagmulker

E.1 Frister

Frist for overtakelse av hele prosjektet er 01.06.2028

E.2 Dagmulker

Dagmulkt reguleres iht. NS 8407:2011. For leveranse av fysiske arbeider settes til 1 ‰ av kontraktsum ved overskridelse av sluttfristen og 1 ‰ av kontraktssummen for den delen av kontraktsgjenstanden som skal være ferdigstilt til en dagmulktbelagt delfrist.

Utover det overnevnte gjelder følgende dagmulker:

- Oppstart ferdigbefaringer tilbygg – mekanisk ferdigstilt
- Delovertakelse av tilbygg
- Oppstart ferdigbefaringer oppgradering av eksisterende bygg – mekanisk ferdigstilt
- Delovertakelse av oppgradering av eksisterende bygg
- FDV-dokumentleveranse
- Oppstart prøvedrift
- Overtakelse av hele bygget

Milepæler skal fremkomme av entreprenørens fremdriftsplan.

E.3 Framdriftsplanlegging

Anslåtte milepæler: Byggestart Q4/Q1 2026/2027. Ferdigstillelse for hele prosjektet Q2

2028. Det kan avtales at utomhus kan overtas senere enn tilbygget.

F. Vederlaget

Det vises til «Del I Bilag 4 Prisskjema».

Entreprenøren skal i sitt tilbud medta prosjekteringsleder og eventuelt andre funksjoner og rådgivere som ikke fremkommer av avtale om tiltransport.

F.1 Prissammenstilling

Det vises til «Del I Bilag 4 Prisskjema».

F.2 Påslag for side- og underentrepriser

Det vises til «Del I Bilag 4 Prisskjema».

F.3 Opsjoner

Dersom en opsjon utløses, beregnes indeksregulering etter NS 8407 pkt. 26.2 med tilbudsfristen som startindeksmåned for hele vedståelsesperioden. Opsjonspriser faktureres separat, og faktureringsplan for opsjonen utarbeides innen to (2) uker etter utløsning. Innestående (retensjon) beregnes av opsjonspriser på samme måte som for den øvrige kontraktssummen.

Det vises til «Del I Bilag 4 Prisskjema».

G. Oppdragsgivers ytelser

Byggherren stiller vederlagsfritt et riggområde til rådighet for totalentreprenørens brakker og materiallager. Riggområdet som stilles vederlagsfritt er vist tegningsforlag til riggplan. Vann og avløp kan tilknyttes kommunens nett på anleggsområdet. Anleggsstrøm besørges og bekostes av totalentreprenøren. Totalentreprenøren må påregne at riggområdet må justeres når eksisterende bygg skal oppgraderes. Totalentreprenøren kan ikke kreve kompensasjon for dette.

H. Vedlegg

Det vises til «Del II Bilag 0 Dokumentliste»